

OBSAH

ÚVOD	9
1. ZÁKLADNÉ POJMY A VÝVOJ MEDINÁRODNÝCH EKONOMICKÝCH VZŤAHOV	11
1.1. Svetová ekonomika ako systém	11
1.2. Medzinárodná deľba práce a komparatívne výhody	12
1.3. Vývoj medzinárodných ekonomických vzťahov	18
1.4. Etapy vývoja svetového hospodárstva	19
1.4.1. Prvá etapa svetového hospodárstva	19
1.4.2. Druhá etapa vývoja svetového hospodárstva	20
1.4.3. Tretia etapa vývoja svetového hospodárstva	21
1.5. Vývoj od 90. rokov	23
1.6. Kríza v rokoch 2008 – 2009	25
2. GLOBALIZÁCIA A GLOBÁLNE PROBLÉMY	29
2.1. Internacionalizácia a interdependencia	29
2.2. Etapy globalizácie	30
2.3. Hybné sily globalizácie	31
2.4. Pozitíva a negatíva globalizácie	32
2.4.1. Spoločensko-politické zmeny a globalizácia	33
2.4.2. Globalizačné vplyvy na sociálno-ekonomickú oblasť	34
2.5. Globálne problémy	37
3. DIFERENCIÁCIA SVETOVÉHO HOSPODÁRSTVA	43
3.1. Vývoj základných skupín svetového hospodárstva	43
3.2. Členenie krajín podľa Medzinárodného menového fondu a Svetovej banky	44
3.3. Index ľudského rozvoja	47
4. VÝVOJ HOSPODÁRSKEJ ŠTRUKTÚRY A VTP	51
4.1. Tri sektory ekonomiky	52
4.2. Vplyv vedecko-technického pokroku na hospodársky rozvoj	53
4.3. Zmeny v charaktere práce a organizácii hospodárskej činnosti	56
5. SUBJEKTY MEDZINÁRODNÝCH EKONOMICKÝCH VZŤAHOV	60
5.1. Spojené štáty americké	60
5.2. Japonsko	62
5.3. Západná Európa	65
5.4. Tranzitívne ekonomiky	68
5.5. Rozvojové krajiny	72
5.5.1. Ekonomická a sociálna diferencovanosť rozvojových krajín	73
5.5.2. Dekády rozvoja rozvojových krajín	75

6. MEDZINÁRODNÝ MENOVÝ SYSTÉM.....	81
6.1. Zlatý štandard.....	81
6.2. Brettonwoodske menový systém.....	82
6.3. Medzinárodný menový fond a Svetová banka.....	83
6.4. Fungovanie a rozpad brettonwoodskeho menového systému.....	85
6.5. Jamajská dohoda.....	85
6.6. Pevný vs. pohyblivý menový kurz.....	88
7. MEDZINÁRODNÝ POHYB TOVAROV A SLUŽIEB.....	92
7.1. Charakteristika a význam medzinárodného obchodu.....	92
7.2. Etapy vývoja medzinárodného obchodu.....	93
7.3. Faktory vývoja medzinárodného obchodu.....	95
7.3.1. Faktory vývoja po druhej svetovej vojne.....	95
7.3.2. Faktory ovplyvňujúce vývoj svetového obchodu v budúcnosti.....	96
7.4. Štruktúra medzinárodného obchodu.....	98
7.4.1. Teritoriálna štruktúra medzinárodného obchodu.....	100
7.4.2. Komoditná štruktúra medzinárodného obchodu.....	103
7.5. Medzinárodný obchod so službami.....	105
7.6. Zahraničnoobchodná politika.....	107
7.6.1. Výhody a riziká liberálnej zahraničnoobchodnej politiky.....	108
7.6.2. Pozitíva a negatíva protekcionistickej zahraničnoobchodnej politiky.....	109
7.7. Nástroje zahraničnoobchodnej politiky.....	111
7.8. Medzinárodné obchodné organizácie.....	114
7.8.1. Všeobecná dohoda o clách a obchode (GATT).....	114
7.8.2. Svetová obchodná organizácia (WTO).....	117
8. MEDZINÁRODNÝ POHYB KAPITÁLU.....	123
8.1. Prírodné zdroje.....	123
8.2. Príčiny, motívy a formy medzinárodného pohybu kapitálu.....	125
8.3. Priame zahraničné investície.....	126
8.4. Portfóliové investície a ďalšie formy medzinárodného pohybu kapitálu.....	130
8.5. Vývoj medzinárodného pohybu kapitálu po druhej svetovej vojne.....	131
8.6. Dlhová kríza v 80. rokoch.....	133
8.7. Finančné krízy od 90. rokov.....	134
9. MEDZINÁRODNÝ POHYB PRACOVNÝCH SÍL – MIGRÁCIA.....	139
9.1. Príčiny migrácie pracovných síl.....	139
9.2. Migrácia pracovných síl vo svete.....	140
9.3. Dôsledky migrácie pracovných síl.....	142
9.4. Migračná politika.....	143
9.5. Remitencie.....	144
9.6. Súčasná migračná kríza.....	145

10. MEDZINÁRODNÉ INTEGračNÉ VZŤAHY.....	150
10.1. Dôvody, prekážky a vývojové stupne integrácie	150
10.2. Mímoeurópska integrácia.....	151
10.2.1. Integrácia na americkom kontinente.....	151
10.2.2. Ázijská a africká integrácia	154
10.3. Predpoklady vzniku západoeurópskej integrácie	155
10.3.1. Vznik a vývoj integrácie do začiatku 80. rokov	156
10.3.2. Vytváranie spoločného trhu a menovej únie.....	158
10.4. Rozširovanie Európskej únie	161
10.5. Inštitúcie Európskej únie.....	163
10.6. Politiky Európskej únie.....	165
10.6.1. Spoločné politiky s dominanciou Európskej únie	166
10.6.2. Menová, rozpočtová a regionálna politika Európskej únie	167
10.7. Zahraničné ekonomické vzťahy Európskej únie.....	169
10.8. Problémy ďalšieho rozvoja Európskej únie	171
ZOZNAM TABULIEK A GRAFOV	180
ZOZNAM BOXOV	180
ZOZNAM SKRATIEK	181
SUMMARY	184
LITERATÚRA	185